

de peperkers, *Lepidium latifolium*, die vooral gevonden wordt in de duinen langs de Noordzee. De heer Onstenk maakt tenslotte melding van de vangst van een duinpieper, *Anthus campestris*, op de vaste vinkenbaan te Caberg. Ook zijn hier vanuit de schuilhut 20 kraanvogels waargenomen, die op de grond naar voedsel liepen te zoeken (8-9-'53, 's avonds).

DE SEIZOENEN IN DE PLANTSOENEN

IV

door A. VAN DER HOOGT, Maastricht

Nu is, na de mooie nazomer van dit jaar, dan toch eindelijk de herfst in het land gekomen. Bossen, boomgaarden en parken staan in herfstgloed; de bladeren vallen al, in grote getale; nog even, en bomen en struiken staan kaal in hun winterse gedaante. Ons oog wordt nu getrokken naar Coniferen en andere groenblijvende bomen en naar de besdragende heesters. Over deze laatste wil ik het nu eens hebben.

Daar zijn natuurlijk goede bekenden onder, bijvoorbeeld de hulst, de dwergmispel en de lijsterbes. Maar er zijn er ook vele minder bekende. Ik wil beginnen met U te noemen: *Calli-carpa Giraldis*, met prachtige violette vruchten, die gedurende de gehele winter aan de struik blijven zitten; *Symphoricarpos orbiculatus*, een laagblijvend heestertje, dat veel uitlopers maakt en purpere besjes vormt, die ook lang aan de struik blijven. De meer bekende *S. racemosus*, de sneeuwbes, heeft witte vruchten. Prachtige purpere bessen heeft *Euonymus planipes*. Ook de bladknoppen van deze heester zijn in de winter magnifiek. Alle opgesomde struiken verliezen 's winters hun blad.

Ik geef U nu enkele voorbeelden van 's winters groene heesters: *Mahonia aquifolium* met een blauw-berijpte vrucht, die tegen de kleur van het blad goed uitkomt. Kent U de *Berberis buxifolia nana* (*B. dulcis*), welke maar 30 tot 35 cm. hoog wordt en zeer geschikt is voor lage haagjes op droge grond? De vruchten zijn donker purper. *Hedera helix arborea*, *Hypericum Moserianum*, *Aronia arbutifolia* hebben alle zwarte vruchten.

Ten slotte wil ik enige heesters behandelen met rode vruchten: Een zeer bekende is de vuurdoorn, *Pyracantha Kazan*, zeer geschikt voor gevelbedekking. De bloemen stinken, maar de

vruchten zijn zeer de moeite waard. Indien de winter niet al te spoedig invalt, kunt U lange tijd van deze oranje-rode vruchten genieten, want dan laten de vogels deze plant met rust. Die eten namelijk eerst de bessen van de *Cotoneaster horizontalis*, het al eerder genoemde dwergmispeltje, en van *C. salicifolia floccosa*, een grote, sierlijke heester met overhangende takken vol vruchten. In het Maastrichtse Stadspark staan ze bij de kwekerij aan de trappen, bovendien op het gras voor het ziekenhuis Sint Annadal. Andere vruchtdragende *Cotoneasters* zijn: *C. Francheti*, met overhangende takken en oranje vruchten, *C. Dielsiana*, dieprood, en *C. frigida*.

In de bossen vindt U nu de Gelderse roos, *Viburnum Opulus* en de bergvlier, *Sambucus racemosa*, beide met helderrode vruchten.

Voor iets grotere tuinen is *Stranvaesia Davidiana* zeer aan te bevelen, met dieprode vruchten. U vindt deze struik aangeplant op het Koningin Emmaplein. Een zeer liefelijke vrucht is die van de *Euonymus alata*, het kardinaalsmutsje. Tegen muren staat vaak aangeplant *E. vegeta* met dezelfde soort vrucht. Alleen is deze oranje van binnen en crème-geel aan de buitenzijde. Zeer goede vruchtdragende zijn ook de diverse *Malus*-soorten, zoals: *M. Sargentii* (donkerrood), *M. atrosanguinea* (rood) en *M. floribunda* (geelgroen).

We moeten ook vooral niet vergeten diverse botanische rozen op te noemen, met bottels, die zeer rijk zijn aan vitamine C. (De flesvormige bottels moeten meer vitamine bezitten dan de ronde!). Zeer goede soorten zijn: *Rosa Moyesii*, *R. Fargesii*, *R. rugosa*, *R. rubrifolia* en *R. nitida*. De laatste is zeer geschikt voor hagen, daar deze niet hoger wordt dan 50 cm.

Een hulst met gele vruchten staat in Maastricht aan de Wilhelminabrug. De Japanse kwee, *Chaenomeles hybr. nivalis* heeft zeer mooie vruchten met een heerlijke geur, die zich uitstekend lenen voor het opmaken van herfststukjes.

Een van de meest karakteristieke vruchten van het Zuidlimburgse land vind ik toch nog altijd die van de bosrank, *Clematis vitalba*. Het fluwelige vruchtpluis ligt als een wollen deken over bomen en struiken tot in het volgend voorjaar toe. Het wordt ijverig verzameld door eekhoorntjes, muizen en andere knaagdieren, die het benutten als een voering voor hun winter-nesten.